

Den 9. maj 2007 afgav jeg en rapport om min inspektion den 20. september 2006 af detentionen på politistationen i Viborg. I rapporten bad jeg om oplysninger mv. om nærmere angivne forhold.

Jeg har herefter modtaget en udtalelse af 20. februar 2008 med bilag fra Justitsministeriet, herunder udtalelser af 15. september og 3. december 2007 fra henholdsvis Midt- og Vestjyllands Politi og Rigspolitiet. Politiets udtalelse er vedlagt en instruks af 23. august 2007.

I forbindelse med fremsendelsen den 15. september 2007 af politiets udtalelse til Justitsministeriet har politiet i en særskilt udtalelse af samme dag til ministeriet peget på at der kan være et behov for at tilpasse detentionsbekendtgørelsen og detentionskundgørelsen idet der som følge af gennemførelsen af politireformen ikke længere er vagthavende til stede på alle politistationerne, men alene på vagtcentralen (som for Midt- og Vestjyllands Politis vedkommende ligger på hovedpolitistationen i Holstebro og har været i drift siden 5. september 2007).

Rigspolitiet har hertil anført følgende:

“Rigspolitiet skal i den forbindelse henlede opmærksomheden på bestemmelsen i kundgørelsens § 7, stk. 3, hvorefter den lokale politiledelse skal sørge for, at der på politistationer, hvor der ikke er udpeget en egentlig vagthavende, er udpeget en erfaren polititjenestemand til at varetage de opgaver, der påhviler den vagthavende i forbindelse med detentionsanbringelse. Tilsvarende fremgår det af § 22, stk. 4, at hvis der ikke er udpeget en egentlig vagthavende, påhviler ansvaret for tilsynet med detentionsanbragte den polititjenestemand, der er udpeget til at varetage opgaverne med detentionsanbragte, jf. § 7, stk. 3.

Rigspolitiet er dog enig med Midt- og Vestjyllands Politi i, at de nye strukturer i politikredsene vil nødvendiggøre en justering af bestemmelserne i detentionsbekendtgørelsen og –kundgørelsen.”

Justitsministeriet har oplyst at ministeriet vil overveje behovet for en ændring af detentionsbekendtgørelsen og/eller detentionskundgørelsen som følge af politireformen nærmere. Justitsministeriet har i den forbindelse henvist til tidligere korrespondance herom i min sag med j.nr. 2006-0539-618. Denne sag er en sag som ombudsmanden af egen drift har rejst over for Justitsministeriet om detentionsanbringelse efter ikrafttrædelse af politireformen, og som er afsluttet den 5. juli 2006.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad punkt 1. Detentionslokalerne

Under inspektionen blev det oplyst at det nogle gange i sommermånederne sker at der er dobbeltbelægning. Jeg meddelte på denne baggrund at jeg antog at politiet er opmærksomt på at det alene er under helt ekstraordinære forhold at der kan anbringes flere personer i en detention, jf. kundgørelse II, nr. 55, af 2. februar 2006 om anbringelse af berusede personer i politiets detentioner § 16, 2. pkt.

Politiet har oplyst at politiet er opmærksomt på betingelserne for at anbringe flere end en person i et detentionslokale.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Til min bemærkning om at jeg gik ud fra at Midt- og Vestjyllands Politi ville overveje at indskærpe reglerne for visitation ved detentionsanbringelser, har politiet oplyst at reglerne for visitation vil blive indskærpet.

Jeg har noteret mig det oplyste – og går ud fra at nævnte indskærpelse har fundet sted.

Glasset i detentionslokale 4 var meget ridset. Jeg gik ud fra at det vil blive udskiftet.

Politiet har oplyst at der er søgt tilladelse til at udskifte glasset, og at der vil blive fulgt op på dette forhold.

Rigspolitiet har i udtalelsen af 3. december 2007 oplyst at Rigspolitiet har forstået at politikredsen vil tage initiativ til at udskifte glasset.

Jeg har noteret mig det oplyste – og går ud fra at glasset herefter er eller snarest muligt vil blive udskiftet.

Det blev under inspektionen oplyst at den sort/hvide skærm til tider gør det svært at skelne nuancer/udtryk på overvågningsbilledet. Jeg gik ud fra at Midt- og Vestjyllands Politi som led i den løbende vedligeholdelse og opgradering af udstyr ville overveje at indkøbe en farveskærm.

Politiet har oplyst at vagtcentralen på hovedpolitistationen i Holstebro skal have mulighed for elektronisk overvågning af alle detentionslokaler i politikredsen, og at det i forbindelse hermed formentlig vil blive nødvendigt med en udskiftning af overvågningsudstyr der ikke længere er tidssvarende. Politiet har oplyst at beslutning herom træffes af Rigspolitiet.

Rigspolitiet har oplyst at det er hensigten at udskifte de sort/hvide skærme – der kun fortsat anvendes i ganske få detentioner – med farveskærme inden udgangen af marts 2008.

Jeg har noteret mig det oplyste og går således ud fra at skærmen i (bl.a.) detentionen i Viborg nu er udskiftet med en farveskærm.

Ad punkt 2. Rapportgennemgang

Jeg bad om at få oplyst baggrunden for at ingen af de rapporter som jeg havde modtaget, var tildelt et AP.nr.

Politiet har oplyst at dette forhold efterfølgende er bragt i orden idet AP-numre – der automatisk tildeles når der sker elektronisk registrering i politiets edb-system – nu er påført de enkelte papirblanketter.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.2 Den anvendte rapportblanket, alternativer til detentionsanbringelse, statistik mv.

I ingen af detentionsrapporterne var der fuldt ud forholdt i overensstemmelse med § 4 i detentionskundgørelsen hvorefter alle relevante punkter i detentionsrapporten skal udfyldes. Selv om det i flere tilfælde alene var få rubrikker der manglede at blive (korrekt) udfyldt, henstillede jeg at pligten til at udfylde alle rubrikkerne i detentionsrapporten generelt blev indskærpet.

Politiet har oplyst at det er indskærpet at alle rubrikker på papirblanketterne skal udfyldes korrekt.

Rigspolitiet har tilsluttet sig min opfordring til Midt- og Vestjyllands Politi om over for personalet at indskærpe pligten til at udfylde alle relevante rubrikker i detentionsrapporten.

Justitsministeriet har tilsluttet sig min kritik af at notatpligten ikke er overholdt. Da politiet har indskærpet at alle rubrikker på papirblanketterne skal udfyldes korrekt, har ministeriet ikke fundet grundlag for at foretage sig mere.

Jeg tager til efterretning at politiet har indskærpet notatpligten i detentionsbekendtgørelsens § 4.

Jeg gik ud fra at Midt- og Vestjyllands Politi er opmærksom på det som Rigspolitichefen har anført i sit følgebrev af 28. juni 2001 og rundskrivelse af 2. februar 2006 om at politiet under de i følgebrevet angivne forudsætninger som udgangspunkt skal bringe berusere hjem. Jeg bad for god ordens skyld om nærmere oplysninger om Viborg Politis hidtidige praksis vedrørende hjemkørsel af berusere, og om Midt- og Vestjyllands Politi ville følge samme praksis.

Politiet har oplyst at Viborg Politi er opmærksom på det anførte, og at politiet så vidt muligt forud for detentionsanbringelse undersøger om den berusede er egnet til at blive kørt hjem. Hvis det er tilfældet, undersøges det om der er voksne til stede i hjemmet som på forsvarlig vis kan tage sig af den berusede så problemet ikke bare flyttes. Politiet har videre oplyst at Midt- og Vestjyllands Politi vil følge samme praksis.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 2.3 Grundlaget for detentionsanbringelsen

I 6 tilfælde hvor der var tale om påvirkning i middel grad, var den eneste årsag til frihedsberøvelsen angivet som beruselse. Jeg bad for en god ordens skyld om oplysning om retsgrundlaget for disse 6 anbringelser. Jeg henviste i den forbindelse til Retten i Randers' dom af 21. december 2005 der er omtalt i rapporten.

Politiet har uddybet de nærmere omstændigheder i de enkelte tilfælde, og har i de enkelte tilfælde henvist til fare for enten den pågældende selv eller andre eller den offentlige orden eller sikkerhed.

Rigspolitiet har udtalt at det ud fra politiets oplysninger om baggrunden for frihedsberøvelsen i de 6 tilfælde, umiddelbart er Rigspolitiets opfattelse at betingelserne for detentionsanbringelse efter bekendtgørelsens § 2, stk. 2, var opfyldte i alle 6 tilfælde.

Jeg har noteret mig det som politiet har oplyst. Da jeg ingen bemærkninger har til Rigspolitiets umiddelbare opfattelse med hensyn til grundlaget for anbringelserne, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad punkt 2.4 Lægeundersøgelse

I 4 tilfælde var lægeerklæringen udfærdiget på en anden blanket end blanket P153, men denne blanket indeholder de samme oplysninger som blanket P153. Idet jeg gik ud fra at politiet i Viborg er opmærksomt på at lægen skal anvende blanket P153, gjorde jeg efter omstændighederne ikke mere herved.

Politiet har bekræftet at politiet er opmærksomt på at blanket P153 skal anvendes.

Jeg har noteret mig det oplyste – og går herefter ud fra at politiet nu kun anvender blanket P153.

Jeg henledte for god ordens skyld opmærksomheden på at det som minimum altid i rapporten skal angives om lægen finder at der helbredsmæssigt er noget til hinder for detentionsanbringelsen.

Politiet har oplyst at politiet er opmærksomt på at lægen skal afkrydse om der er noget helbredsmæssigt til hinder for detentionsanbringelse.

Mine bemærkninger sigtede til afkrydsning i detentionsrapportens felt til angivelse af om der er noget helbredsmæssigt til hinder for detentionsanbringelse – som jeg gik (går) ud fra normalt udfyldes af politiet. Idet jeg har noteret mig at politiet er opmærksomt på at der skal ske afkrydsning i dette felt, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad punkt 2.4.1 Tidspunktet for tilkald af læge

Jeg bad om nærmere oplysninger om Viborg Politis hidtidige praksis med hensyn til underretning af vagthavende under transporten til politistationen og tilkald af læge efter denne underretning, og om Midt- og Vestjyllands Politi ville følge samme praksis.

Politiet har oplyst at det har været praksis at patruljerne underrettede vagthavende når de var på vej på stationen med en tilbageholdt som de mente skulle detentionsanbringes. Lægetilkaldet skete under den "gamle" ordning som udgangspunkt først efter at den tilbageholdte var fremstillet for vagthavende. Denne praksis har i nogen grad været fortsat efter ikrafttrædelsen af den nye kundgørelse, og det har til dels været begrundet i en velfungerende lægeordning hvor de tilknyttede læger boede i nærheden af politistationen. Det er imidlertid indskærpet at vagthavende allerede efter at han er blevet bekendt med at en patrulje er på vej ind med en tilbageholdt til detentionen, skal tilkalde en læge medmindre transporttiden er af kortere varighed.

Politiet har videre oplyst at Midt- og Vestjyllands Politi vil følge den praksis at underrette vagthavende (nu vagtcentralen) når en patrulje er på vej ind med en tilbageholdt til detentionen.

Jeg har noteret mig oplyste, herunder den indskærpelse der er sket med hensyn til at tilkalde læge allerede under transporten til stationen af den tilbageholdte medmindre transporttiden er af kortere varighed.

I et tilfælde (3/8) skete lægetilkald 1 time og 10 minutter efter indbringelsen til politistationen. Jeg bad om at få oplyst baggrunden for det meget sene lægetilkald i dette tilfælde.

Politiet har indhentet nærmere oplysninger fra den vagthavende om dette tilfælde. Vagthavende har oplyst at der var tale om en person der selv havde kontaktet politiet med oplysning om at han var kørt galt. Da patruljen kom frem, var manden forsvundet, men blev senere fundet i meget beruset tilstand. Da der kunne være tale om et efterforbrug af alkohol, besluttede politiet at vente med blodprøve indtil to timer efter anholdelsen. For ikke at ulejlige lægen to gange, og da den tilbageholdte om end beruset fremtrådte sund og rask, besluttede vagthavende at vente med at tilkalde læge og i stedet føre skærpet tilsyn med den pågældende. Ved en fejl er disse tilsyn i rapporten noteret med et F i stedet for med et S.

Rigspolitiet har lagt til grund at der var grundlag for at anbringe den pågældende i detentionen, jf. § 11 i lov om politiets virksomhed. Rigspolitiet har herefter anført følgende:

”Lægetilsyn i forbindelse med detentionsanbringelse skal ske hurtigst muligt. Dette er også baggrunden for, at der som udgangspunkt skal gives besked til vagthavende under indtransporten af den frihedsberøvede, således at vagthavende uden unødigt ophold kan tilkalde læge, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1.

Uanset at det må anses for uhensigtsmæssigt at skulle tilkalde læge to gange med forholdsvis kort tids mellemrum, er det derfor umiddelbart Rigspolitiets opfattelse, at der i det omhandlede tilfælde på et tidligere tidspunkt burde være tilkaldt en læge for at foretage undersøgelse med henblik på detentionsanbringelse.”

Justitsministeriet har henvist til Rigspolitiets udtalelse og har anset det for beklageligt at der ikke er tilkaldt læge på et tidligere tidspunkt i det konkrete tilfælde. Justitsministeriet har endvidere anset det for beklageligt at notatpligten ikke har været overholdt.

Jeg er enig i det som Rigspolitiet og Justitsministeriet har anført. Da jeg går ud fra at der er tale om et atypisk tilfælde, og politiet fremover i en tilsvarende situation tilkalder læge i overensstemmelse med det anførte, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad punkt 2.6.2 Visitation mv.

Ved en anbringelse den 28/7 (B) var det anført at visitationen blev foretaget af "PATR.". Jeg antog at dette henviste til patruljen dvs. de 2 polititjenestemænd der indbragte den pågældende til stationen. Jeg bad dog for god ordens skyld politiet om at bekræfte dette.

Politiet har bekræftet min antagelse.

Dette har jeg noteret mig.

Ad punkt 2.7 Tilsyn

Politiet har bekræftet min antagelse i rapporten om at overvågningsudstyret er godkendt af Rigspolitchefen.

Dette har jeg noteret mig.

Ad punkt 2.7.1 Tilsyn under foreløbig anbringelse i detentionen (skærpet tilsyn)

Jeg udtalte kritik af at der i flere tilfælde ikke var ført skærpet tilsyn i overensstemmelse med detentionsbekendtgørelsen, særligt for så vidt angår et tilfælde (28/7 (B)) hvor der ikke var oplysninger om at der var foretaget tilsyn med den frihedsberøvede der var foreløbigt anbragt i 30 minutter. I dette tilfælde var der foretaget lægetilsyn 10 minutter efter den foreløbige anbringelse. Lægen konstaterede i den forbindelse at der skulle ske overførelse til Sønderøparken (psykiatrisk sygehus) da den pågældende ikke var egnet til detentionsanbringelse. Den pågældende blev løsladt (transporteret til Sønderøparken ?) 20 minutter senere. Frem til løsladelsen (overførslen) måtte den pågældende anses for foreløbigt anbragt i detentionen.

Jeg bad om oplysninger om hvorvidt det havde været overvejet om der i dette tilfælde var behov for et skærpet tilsyn i form af konstant overvågning af den pågældende.

Politiet har oplyst at der var politi til stede i detentionen både ved lægetilsynet (kl. 23.10) og løsladelsen (kl. 23.30), men at det angiveligt ved en fejl ikke er påført detentionsrapportens bagside.

Mit spørgsmål om hvorvidt det har været overvejet om der i dette tilfælde var behov for et skærpet tilsyn i form af konstant overvågning af den pågældende er ikke besvaret af politiet.

Rigspolitiet har herom anført følgende:

”Der synes umiddelbart at være tale om en situation, hvor konstant overvågning – afhængig af de konkrete omstændigheder – kunne være relevant, men Midt- og Vestjyllands Politi ses ikke at have taget stilling til dette spørgsmål.”

Justitsministeriet har anført følgende:

”Justitsministeriet henviser til Rigspolitiets udtalelse, og finder det i øvrigt meget beklageligt, at detentionsbekendtgørelsens § 15, stk. 2, ikke i alle tilfælde er blevet fulgt. Da Midt- og Vestjyllands Politi har oplyst, at bestemmelserne om tilsyn vil blive indskærpet, foretager ministeriet sig ikke yderligere i den anledning.”

Jeg har noteret mig politiets oplysninger om at der var politi til stede ved lægeundersøgelsen der fandt sted 10 minutter efter den foreløbige anbringelse, og ved løsladelsen der fandt sted 20 minutter derefter. Jeg bemærker at et lægetilsyn som også anført i rapporten ikke udgør et tilsyn, jf. detentionsbekendtgørelsens § 14, stk. 2, sidste punkt.

Jeg har endvidere noteret mig Rigspolitiets og Justitsministeriets opfattelse hvorefter der i det konkrete tilfælde som jeg spurgte til, umiddelbart synes at være tale om en situation hvor konstant overvågning kunne være relevant.

Jeg bad om oplysninger om Midt- og Vestjyllands Politis praksis vedrørende tilsyn under den foreløbige anbringelse. Jeg gik i den forbindelse ud fra at de i rapporten nævnte problemer med iværksættelse af skærpet tilsyn under den foreløbige anbringelse gav Midt- og Vestjyllands Politi anledning til særligt at indskærpe bekendtgørelsens og kundgørelsens regler herom. Jeg gik endvidere ud fra at det i forbindelse med indskærpelsen ville blive særligt fremhævet at hverken detentionsanbringelsen eller lægeundersøgelsen udgør et tilsyn.

Politiet har oplyst at reglerne om tilsyn, herunder notat herom i tilsynsskemaerne, vil blive indskærpet. Politiet har ikke oplyst nærmere om praksis vedrørende tilsyn under den foreløbige anbringelse.

Rigspolitiet har erklæret sig enig med mig i at reglerne om tilsyn, herunder navnlig reglerne om bl.a. skærpet tilsyn, bør indskræpes.

Idet jeg går ud fra at reglerne om tilsyn nu er indskærpet, foretager jeg mig efter omstændighederne ikke mere vedrørende det forhold at politiet ikke har besvaret min anmodning om at få oplysninger om Midt- og Vestjyllands Politis praksis vedrørende tilsyn under den foreløbige anbringelse.

Ad punkt 2.7.2 Tilsyn under endelig anbringelse i detentionen

Jeg bemærkede at der alene i 1 ud af 9 tilfælde var ført tilsyn ved fremmøde de første to gange efter den endelige anbringelse i detentionen, og jeg kritiserede at der i 7 af de 8 tilfælde ikke var ført tilsyn i overensstemmelse med detentionsbekendtgørelsens § 14, stk. 2, og kundgørelsens § 23, stk. 2.

Under punkt 2.7.2.5 (om karakteren af de udførte tilsyn) gik jeg desuden ud fra at pligten til at mindst de 2 første tilsyn efter lægeundersøgelsen skal ske ved fremmøde, særligt ville blive indskærpet.

Rigspolitiet har i sin udtalelse anført at navnlig reglerne om tilsyn ved fremmøde de første to gange efter lægeundersøgelsen og angivelse i detentionsrapporten af tilsynets art bør indskræpes. Det fremgår af Justitsministeriets udtalelse at Rigspolitiet telefonisk over for ministeriet har oplyst at Rigspolitiet snarest ville kontakte Midt- og Vestjyllands Politi med henblik på en præcisering af bestemmelserne om tilsyn under detentionsanbringelse i Midt- og Vestjyllands Politis instruks af 23. august 2007.

Justitsministeriet har tilsluttet sig min kritik. Da Midt- og Vestjyllands Politi har oplyst at bestemmelserne om tilsyn vil blive indskærpet, og da Rigspolitiet har oplyst at Rigspolitiet snarest ville kontakte Midt- og Vestjyllands Politi med henblik på en præcisering af bestemmelserne om tilsyn under detentionsanbringelse i Midt- og Vestjyllands Politis instruks af 23. august 2007, har Justitsministeriet ikke fundet grundlag for at foretage sig mere.

Jeg har noteret mig det oplyste. Idet jeg går ud fra at Rigspolitiet har kontaktet Midt- og Vestjyllands Politi som bebudet, går jeg ligeledes ud fra at instruksen af 23. august 2007 er eller snarest vil blive præciseret.

Ad punkt 2.7.2.2 Tidspunktet for det sidste tilsyn

Jeg bad om oplysning om hvorfor ingen af tilsynsskemaerne i de rapporter jeg havde modtaget indeholdt en rubrik til angivelse af hvornår den detentionsanbragte var endelig udtaget af detentionen.

Politiet har oplyst at der formentlig er tale om uopmærksomhed ved kopieringen, og at politiet vil sikre at alle rubrikker kommer med fremover.

Jeg har noteret mig det oplyste.

For så vidt angår anbringelser den 28. juli (C) og 29. juli 2006 hvor det sidste tilsyn blev foretaget henholdsvis 1 time og 52 minutter før løsladelsen, bad jeg om en udtalelse vedrørende tilsynet med de pågældende i den sidste del af anbringelsen indtil løsladelsen.

Politiet har oplyst at politiet går ud fra at der er tale om at tilsyn ved en fejl ikke er påført rapporterne.

Det er beklageligt at der enten ikke er ført tilsyn eller ikke er gjort notat om førte tilsyn i den sidste del af anbringelsen i disse tilfælde. Jeg går dog lige som politiet ud fra at der har været ført tilsyn, men ikke er gjort notat herom.

Ad punkt 2.9 Vejledning om klageadgang mv.

Jeg kritiserede at den rubrik hvori det skal angives hvem der har udleveret Rigspoliti-
chefens pjece "Hvor går du hen, når du går ud?" eller en lokal pjece/blanket med de
samme oplysninger til den frihedsberøvede i forbindelse med løsladelsen af den på-
gældende, ikke var udfyldt i nogen af tilfældene. Jeg gik ud fra at dette hverken var
udtryk for at pjecen ikke var blevet udleveret, eller at vejledningen ikke i øvrigt var ble-
vet givet, men bad dog om at få bekræftet dette.

Jeg tilføjede at der efter min opfattelse i tilfælde hvor vejledningen ikke udleveres,
f.eks. fordi den pågældende ikke ønsker at modtage vejledningen, bør gøres notat om
årsagen hertil.

Politiet har bekræftet at pjecen "Hvor går du hen, når du går ud?" bliver udleveret ved
løsladelsen. Politiet har endvidere oplyst at det vil blive indskærpet at der skal gøres
notat hvis den pågældende ikke ønsker at modtage vejledningen.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Da Justitsministeriet var angivet som klageinstans i Rigspoliti-
chefens pjece, gik jeg i øvrigt ud fra at politiet ved udlevering af pjecen indtil den var revideret, ville gøre op-
mærksom på rette klagemyndighed.

Rigspolitiet har oplyst at pjecen er revideret, og at det således nu fremgår af pjecen at Rigspolitiet er klagemyndighed med hensyn til beslutninger om detentionsanbringelse.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Opfølgning

Jeg betragter herefter sagen om min inspektion den 20. september 2006 af detentionen i Viborg som afsluttet.

Underretning

Denne rapport sendes til Midt- og Vestjyllands Politi, Justitsministeriet, Rigspolitichefen og Folketingets Retsudvalg.

Lennart Frandsen
Inspektionschef